VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 140)**

z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 140)

4 kwietnia 2013 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– przekazaną w trybie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej informację dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec – grudzień 2012 roku podczas prezydencji cypryjskiej (druk nr 1159);

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Szpunar** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Jolanta Kędra** doradca prawny w Departamencie Administracji Publicznej Najwyższej Izbie Kontroli, **Mateusz Kofta** starszy specjalista w Głównym Urzędzie Statystycznym, **Andrzej Grzyb, Wojciech Olejniczak, Jacek Protasiewicz, Marek Siwiec, Artur Zasada** posłowie do Parlamentu Europejskiego oraz **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** zastępca dyrektora Biura Spraw Międzynarodowych, **Joanna Kowalska, Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Bardzo serdecznie witam panie i panów posłów, pana ministra i wszystkich pozostałych, którzy do nas dzisiaj przybyli.

Dzisiaj mamy tylko jeden punkt, nie dzisiaj, ale na tym posiedzeniu. Nie będę przytaczała ograniczeń czasowych, proszę tylko o zwięzłe wypowiedzi. Następne posiedzenie Komisji mamy zaplanowane na godz. 12.00. Do tego czasu musimy zakończyć obrady.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Porządek obrad uznaję za przyjęty.

Przechodzimy do punktu pierwszego, czyli rozpatrzenia informacji dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec – grudzień 2012 roku. Informuję, iż Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 140b ust. 1 w związku z art. 125a ust. 3 Regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, skierował w dniu 5 marca przedstawioną przez Radę Ministrów informację (druk nr 1159), przygotowaną w ramach realizacji art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku, do naszej Komisji w celu rozpatrzenia. Zgodnie z art. 125a Regulaminu Sejmu, Sejm rozpatruje informację Rady Ministrów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej. Informację tę doręcza się posłom i przesyła do Komisji do Spraw Unii Europejskiej, która po jej rozpatrzeniu przedstawia Sejmowi projekt uchwały o jej przyjęciu lub odrzuceniu. Następnie Sejm podejmuje uchwałę o przyjęciu lub odrzuceniu informacji Rady Ministrów. Uchwała Sejmu może również zawierać ocenę informacji Rady Ministrów.

Chciałabym, żeby Komisja przyjęła projekt, a następnie, żeby stał się on przedmiotem debaty na posiedzeniu Sejmu.

Rząd w tym punkcie jest reprezentowany przez pana ministra Macieja Szpunara, którego poproszę teraz o przedstawienie informacji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Maciej Szpunar:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo!

Ministerstwo Spraw Zagranicznych już po raz osiemnasty przedstawia informację dotyczącą udziału w pracach Unii Europejskiej w trakcie kolejnej prezydencji. Informacja, którą dzisiaj przedstawię, powstaje przy współudziale wszystkich ministerstw i urzędów centralnych. Została przyjęta przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 14 lutego. Oczywiście jest to obowiązek wynikający z ustawy kooperacyjnej, żeby przedstawiać informację o każdorazowej prezydencji. Siłą rzeczy nie będę w stanie odnieść się do całej problematyki, tego wszystkiego, czym zajmuje się Unia Europejska, ponieważ dyskutujemy o tych kwestiach szczegółowo przy wszystkich okazjach. Dokonam natomiast bilansu udziału Polski w trakcie prezydencji cypryjskiej, wskazując na najważniejsze aspekty i starając się go podsumować.

Może zacznę od tego, że Cypr był ostatnim państwem z trio polskiego Polska, Dania i właśnie Cypr. O Cyprze jest w tej chwili głośno z zupełnie innych przyczyn. Teraz zupełnie pominę ów aspekt, skupię się tylko na prezydencji cypryjskiej i udziale Polski w owej prezydencji.

Cypr jest państwem szczególnym, głównie z uwagi na swoją wielkość. To znaczy cała administracja Cypru jest mniej liczna niż korpus prezydencji dużego państwa członkowskiego takiego jak Polska. Siłą rzeczy powodowało to, że prezydencja cypryjska w dużym stopniu musiała opierać swoje działania o Sekretariat Generalny Rady, ale jest to specyfika każdego mniejszego państwa członkowskiego. Cypr jest także państwem, które nie uczestniczy w Schengen. Jest państwem, które wstąpiło do Unii razem z Polską. Jest natomiast członkiem strefy euro.

Prezydencja cypryjska z dużą intensywnością kontynuowała działania podejmowane przez całe nasze trio. Do kluczowych kwestii programu całego trio należało przede wszystkim przeciwdziałanie skutkom kryzysu gospodarczo-finansowego, a także negocjacja przyszłych inicjatyw związanych z Wieloletnimi Ramami Finansowymi. Szczególny nacisk, co jest oczywiste, został położony także na działania mające na celu wspieranie wzrostu gospodarczego, zmniejszanie bezrobocia oraz reformy systemu finansowego. Prezydencja cypryjska przyjęła założenie zapoczątkowane jeszcze przez prezydencję polską, to znaczy traktowanie rynku wewnętrznego jako instrumentu, który ma zapewnić wzrost gospodarczy generujący miejsca pracy w gospodarce unijnej.

Tak jak wspomniałem, w swoim wystąpieniu wskażę tylko na wybrane, kluczowe w ocenie rządu wydarzenia, przyjęte rozstrzygnięcia oraz uzgodnione bądź negocjowane pakiety aktów prawnych. W zakresie negocjacji Wieloletnich Ram Finansowych chciałbym tylko przypomnieć, że Polska popierała podejście, zgodnie z którym polityka spójności powinna obejmować nie wszystkie regiony Unii, ale koncentrować środki na najsłabiej rozwiniętych. Natomiast zdecydowanie sprzeciwialiśmy się ograniczaniu budżetu polityki spójności do krajów najbiedniejszych. Tutaj chciałbym wskazać na działania Polski w ramach grupy przyjaciół spójności, de facto kierowanej przez Polskę. Polska jest liderem grupy polityki spójności. Staraliśmy się, żeby pomimo obiektywnych różnic pomiędzy państwami wchodzącymi w skład grupy przyjaciół polityki spójności utrzymać jednolitą strategię negocjacyjną.

Muszę tutaj powiedzieć, że w trakcie prezydencji cypryjskiej została przedstawiona propozycja poprzedzająca szczyt Rady, na którym przyjęto Wieloletnie Ramy Finansowe, która była dla nas niekorzystna. Udało się odwrócić ową kwestię przy wsparciu przede wszystkim innych państw takich jak Polska, które są członkami grupy polityki spójności, żeby maksymalnie ograniczyć cięcia w polityce spójności i nie dopuścić do rozbicia solidarności grupy.

W drugim półroczu ubiegłego roku Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad sfinalizowaniem negocjacji w sprawie pakietu legislacyjnego dla polityki spójności. Na posiedzeniach Rady do Spraw Ogólnych w dniach 16 października oraz 20 listopada udało się osiągnąć kompromis oraz częściowe porozumienie ogólne do łącznie dziewięciu bloków negocjacyjnych, takich jak: zarządzanie, kontrola, pomoc techniczna, informacja i promocja, instrumenty terytorialne, kwestie finansowe spoza Wieloletnich Ram

Finansowych, zalecenia Rady dla poszczególnych państw członkowskich, zarządzanie finansowe i Wspólne Ramy Strategiczne.

Z punktu widzenia polityki rozszerzeniowej najważniejszymi elementami owej agendy były, po pierwsze, czwarta rekomendacja w sprawie rozpoczęcia negocjacji z Macedonią, rekomendacja warunkowego przyznania Albanii statusu państwa kandydującego oraz uznanie możliwości podpisania przez Unię Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu z Kosowem. W celu wsparcia przygotowań akcesyjnych państw Bałkanów Zachodnich Polska, która w tym samym czasie przewodniczyła Grupie Wyszehradzkiej, w dniu 25 października ubiegłego roku w Warszawie zorganizowała spotkanie ministrów spraw zagranicznych państw wyszehradzkich i Bałkanów Zachodnich również z udziałem ministrów spraw zagranicznych innych państw bałkańskich: Grecji, Rumunii i Bułgarii, a także komisarza do spraw rozszerzenia i polityki sąsiedztwa. Polska kontynuowała silne poparcie dla Partnerstwa Wschodniego jako głównego priorytetu zewnętrznej Polityki Sąsiedztwa.

Głównym wydarzeniem w tym okresie było spotkanie ministrów spraw zagranicznych krajów Unii i Partnerstwa Wschodniego w dniu 23 lipca, podczas którego została przyjęta mapa drogowa Partnerstwa Wschodniego, która określa cele, instrumenty i działania w ramach Partnerstwa, które powinny ułatwić osiągnięcie dalszych postępów w implementacji do trzeciego szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbędzie się w Wilnie w listopadzie bieżącego roku w trakcie prezydencji litewskiej w Unii Europejskiej. Tutaj oczywiście przechodzę do podpisania umowy stowarzyszeniowej. Liczymy na to. Z punktu widzenia Polski jest to rzecz kluczowa, aczkolwiek nie od nas w przeważającej mierze zależna, to znaczy podpisanie umowy stowarzyszeniowej z Ukrainą, Unii z Ukrainą i jej tymczasowe stosowanie.

Polska kontynuowała działania dyplomatyczne, które doprowadziły do rejestracji i de facto już powstania Europejskiego Funduszu na Rzecz Demokracji. EED będzie funkcjonować niezależnie od struktur unijnych, chociaż w jego składzie będą zasiadać przedstawiciele rządów państw członkowskich i instytucji europejskich. Wiemy, że dyrektorem wykonawczym został Polak, pan minister Jerzy Pomianowski.

W zakresie zarządzania gospodarczego Polska aktywnie brała udział w dyskusji nad tzw. dwupakiem. W skład dwupaku wchodzą dwa projekty rozporządzeń. Pierwszy z nich dotyczy wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny wstępnych planów budżetowych, natomiast drugi wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi strefy euro, dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej. Te dwa rozporządzenia uzupełniają tzw. sześciopak, przyjęty w trakcie polskiej prezydencji.

Kolejnym ważnym dla Polski tematem była unia bankowa. Dyskusja w tej kwestii wynikała ze zobowiązań nałożonych przez Eurogrupę podczas szczytu państw strefy euro w dniu 29 czerwca. Komisja Europejska we wrześniu ubiegłego roku przedstawiła propozycje legislacyjne w sprawie jednolitego nadzoru bankowego. Ma on objąć przede wszystkim państwa strefy euro. Natomiast w grudniu udało się osiągnąć, także przy poparciu ze strony Polski, ogólne podejście w sprawie jednolitego mechanizmu nadzoru, które stanowi mandat do negocjacji z Parlamentem Europejskim.

W zakresie rynku wewnętrznego jednym z kluczowych elementów dla Polski była kwestia opublikowania w kwietniu 2011 roku aktu o jednolitym rynku II, który jest oparty na czterech filarach wzrostu gospodarczego, czyli rozwoju w pełni zintegrowanych sieci na jednolitym rynku, wspieraniu transgranicznej mobilności obywateli i przedsiębiorstw, wspieraniu gospodarki cyfrowej w Europie i wzmacnianiu przedsiębiorczości społecznej i zaufania konsumentów. Podejście to znalazło swój wyraz w poparciu przez Polskę przyjęcia przez Radę do Spraw Konkurencyjności konkluzji w sprawie aktu o jednolitym rynku II.

W zakresie polityki energetycznej Polska skupiła się na działaniach na rzecz zakończenia budowy wewnętrznego rynku energii i eliminacji tzw. wysp energetycznych, zresztą zgodnie z celami wskazanymi w konkluzjach Rady z lutego 2011 roku i potwierdzonymi w konkluzjach z czerwca 2012 roku. Przy poparciu Polski prezydencji cypryjskiej udało się sfinalizować negocjacje zapisów rozporządzenia w sprawie wytycznych

dla transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, które ustanowiło ramy prawne dla ułatwionej realizacji projektów wspólnego zainteresowania dla Unii Europejskiej. Rozporządzenie to obejmuje między innymi uproszczenie procedur udzielania zezwoleń na realizację kluczowych projektów oraz możliwość wsparcia finansowego z Funduszu „Łącząc Europę”.

W obszarze wymiaru sprawiedliwości szczególnie istotne dla Polski było przyjęcie dyrektywy Parlamentu i Rady, która ustanawia normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw, a która była wspierana przez Polskę i przyjęta w dniu 4 października 2012 roku. Jest to element wielu działań legislacyjnych, także przyjętych w trakcie prezydencji polskiej, jak np. ochrony ofiar przestępstw. Przepraszam, w trakcie prezydencji polskiej przyjęto Europejski Nakaz Ochrony.

Jeżeli chodzi o kwestie związane, to znaczy, aktualnie toczące się prace w zakresie swobody świadczenia usług, dla Polski szczególnie ważne były prace prezydencji cypryjskiej w odniesieniu do projektu nowelizacji dyrektywy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług. Jest to temat zapewne bliski obecnym tutaj europosłom, dlatego że Polska jest państwem, które korzysta ze swobody świadczenia usług w zakresie delegowania pracowników. W naszej opinii projekt dyrektywy przedłożony przez Komisję wykracza poza zakres koniecznych do osiągnięcia przez Komisję celów, to znaczy, zrównania, wyważenia interesu swobody przepływu pracowników z koniecznością zapewnienia jednolitej ochrony socjalnej w ramach jednego państwa. W tym zakresie liczymy także na wsparcie parlamentu. Polska toczy w Radzie negocjacje na ten temat, żeby zapisy nowelizacji były dla nas jak najkorzystniejsze.

Może tyle tytułem wprowadzenia. Oczywiście zdaję sobie sprawę, że nie poruszyłem wszystkim kwestii, które znajdowały się na agendzie unijnej w ubiegłym półroczu. W każdym razie chciałbym podkreślić, że Cypr, uwzględniając rozmiar tego państwa, a także kłopoty wewnętrzne, jakie nałożyły się na prezydencję, dobrze wywiązał się z obowiązków państwa sprawującego prezydencję. Myślę, że w tym kontekście ocena całego trio: Polski, Danii i Cypru jest bardzo korzystna. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę o zgłaszanie się. Pan przewodniczący Gałażewski. Później pan poseł Sellin.

Poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym poruszyć pewien aspekt. Oczywiście prezydencja jest to pewien ciąg wydarzeń, które są kontynuacją i jakby początkiem dalszych działań. W związku z tym w ramach prezydencji nie dzieje się nic ekscytującego.

Można powiedzieć, że w czasie sprawowania prezydencji przez trio występował wyraźny regres, postępujący regres w Polityce Sąsiedztwa Unii Europejskiej, zarówno na kierunku południowym, jak i na kierunku wschodnim. Oczywiście na wiele rzeczy, które działy się w państwach zarówno Partnerstwa Wschodniego, jak i Śródziemnomorza, wpływ Unii Europejskiej był nieduży. Tym niemniej jest jakieś odchodzenie. Nie wiem, czy Unia przestała być atrakcyjna, czy demokracja, która jest w Unii istotą, jest nie do zaakceptowania w owych państwach. W każdym razie wydaje mi się, że rząd widzi ów regres, szczególnie w kierunku wschodnim, ale w tej chwili nie ma żadnych możliwości wpływu na to. Jakie jest pana zdanie, panie ministrze, na ten temat?

Oczywiście chcemy, żeby w trakcie spotkania Partnerstwa Wschodniego w Wilnie był osiągnięty sukces, ale widzimy, że Unii coraz trudniej jest przekonywać np. rząd ukraiński do współpracy. W tym czasie rząd Rosji przedstawia dość atrakcyjne oferty z punktu widzenia poszczególnych państw. Zmiany w Gruzji, itd. Jaką pan, a właściwie Ministerstwo ma refleksję na ten temat? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Pan poseł Sellin.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym poruszyć trzy zagadnienia. Pierwsze nawiązuje do tego, o czym mówił już pan poseł Gałażewski. W dokumencie czytamy, że Polska w czasie pre-

zydencji zabiegała – gdyż wtedy rozstrzygał się los budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020 – o zwiększenie budżetu na Europejską Politykę Sąsiedztwa w ramach budżetu na lata 2014-2020. Pytanie, czy skończyło się to sukcesem. Czy budżet na Europejską Politykę Sąsiedztwa jest istotnie większy w planie na lata 2014-2020? Czy w ramach owego budżetu komponent wschodni jest istotnie większy?

Druga rzecz. Na str. 18 dokumentu czytamy, że w dyskusji na temat liberalizacji wizowej Polska stoi na stanowisku zachowania równowagi pomiędzy ofertą proponowaną Rosji i państwom Partnerstwa Wschodniego. Jest pytanie, dlaczego. Państwa Partnerstwa Wschodniego z naszego punktu widzenia są to przyszli członkowie Unii Europejskiej. Być może z trudem proces ten będzie trwał wiele lat, ale po to Partnerstwo to zostało wymyślone, żeby przybliżać owe państwa do Unii Europejskiej i prędzej czy później witać je w Unii Europejskiej. O Rosji nikt tak nie myśli. Sama Rosja w ogóle o tym nie myśli. A więc dlaczego Polska stoi na stanowisku zachowania równowagi pomiędzy Rosją a krajami Partnerstwa Wschodniego w polityce wizowej? Wydaje mi się, że jednak preferencja powinna być po stronie państw Partnerstwa Wschodniego.

Wreszcie trzecia uwaga. Pan minister wspomniał, że to już osiemnasty raport. Zawsze przy poprzednich dokumentach zwracałem uwagę na to – dokument zawsze ma ten sam tytuł „Informacja o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej” – że na ogół były to dokumenty streszczające i opowiadające, co się działo w ciągu półrocza w Unii Europejskiej, jaką aktywność prowadziła aktualna prezydencja w Unii Europejskiej. Tutaj widzę już postęp. Dokument więcej mówi o tym, co konkretnie robiła Polska w czasie półrocza w Unii Europejskiej, tylko że często kwituje się to sloganami, które trudno zweryfikować, panie ministrze. Na przykład na str. 18 czytamy, że w okresie prezydencji cypryjskiej Polska wzięła aktywny udział w wypracowaniu i przyjęciu mandatu negocjacyjnego dla Komisji Europejskiej na negocjacje umowy typu FTA z Japonią, potem, że Polska brała aktywny udział w kształtowaniu unijnego stanowiska negocjacyjnego na negocjacje z Indiami, Malezją i Wietnamem. Wydaje mi się, że warto by było przynajmniej w jednym zdaniu pokazać, na czym polegał ów aktywny udział, kto, gdzie wziął udział, jaki dokument położyliśmy na stole, itd. Tak to oczywiście można napisać wszystko, ale jest to kompletnie nieweryfikowalne. Może się okazać, że Polska nie brała żadnego udziału, ale napisała sobie, że brała aktywny udział w negocjacjach z Japonią czy Wietnamem. Pytanie, czy w przyszłości nie można by było nieco rozszerzyć owego dokumentu, żeby jednak pokazywać, co konkretnie, na czym miał polegać aktywny udział Polski np. w negocjacjach, które tu wymieniłem? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Pan poseł Naimski.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze!

Chciałbym zapytać o stan rzeczy, który dotyczy funkcjonowania Europejskiego Funduszu na Rzecz Demokracji. W dokumencie czytamy, że Polska podejmowała zabiegi o to, żeby dla instytucji tej – tak to określę, gdyż wiemy, że jest to zorganizowane na prawie belgijskim poza strukturą Unii Europejskiej – znaleźć pieniądze w instrumentach finansowych, które mają służyć realizacji polityki zagranicznej w Unii. Jak rozumiem, są z tym kłopoty. Chciałbym się dowiedzieć, jakie obecnie są rezultaty polskich zabiegów oraz gdzie są problemy. Które z krajów członkowskich tak naprawdę sprzeciwiają się wprowadzeniu do odpowiedniego rozporządzenia zapisów odnoszących się do Europejskiego Funduszu na Rzecz Demokracji?

Został mianowany pan ambasador Pomianowski. Wszyscy cieszymy się z tego, że Polak będzie tym kierował, tylko z tego, co wiemy, pan ambasador Pomianowski ciągle jest w Warszawie i nie może podjąć działalności. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby? Pan europoseł Protasiewicz. Bardzo proszę.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Jacek Protasiewicz:

Krótko. Nawiązując do słów pana ministra o tym, że z punktu widzenia prac związanych z wolnym rynkiem kluczowa jest dyrektywa o delegowaniu pracowników, a w zasadzie jej nowelizacja, chciałbym powiedzieć, że akurat prace te są w polskich rękach, czyli pani poseł Jazłowieckiej z komisji pracy i spraw społecznych. Upoważniła mnie, żeby przekazać państwu, Prezydium, pani przewodniczącej, że jeżeli będzie zainteresowanie, jest gotowa przyjechać i zdać pełną relację z prac w Parlamencie Europejskim, które rzeczywiście teraz utknęły w bardzo trudnych negocjacjach, które mogą pójść w kierunku mniej korzystnym dla polskiego biznesu.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Teraz oddaję głos panu ministrowi.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Szpunar:

Dziękuję. Może zacznę od pytania pana przewodniczącego Gałażewskiego dotyczącego Polityki Sąsiedztwa. Nawiązał to tego w swoim pytaniu także pan poseł Sellin. Polityka Sąsiedztwa czy też jej skuteczność nie jest uzależniona wyłącznie od działań Unii, jej państw członkowskich, ale w przeważającej mierze od tego, co się dzieje w państwach objętych Polityką Sąsiedztwa. Rzeczywiście ostatni rok... O ile w przededniu polskiej prezydencji wskazywało się na to, że państwa południa Unii dla Śródziemnomorza są bardziej perspektywiczne, gdy chodzi o rozwój demokracji – nie mówię o członkostwie, o potencjalnym członkostwie, ponieważ jest to oceniane na zupełnie inne płaszczyźnie – wydawało się, że Państwa Południowego Sąsiedztwa są o wiele bardziej obiecujące, to ostatnie miesiące czy ostatni rok właściwie pokazał, że krok w stronę demokracji w owych państwach był krokiem nieco pozornym. Dotyczy to też państw objętych Partnerstwem Wschodnim. Nie chcę po kolei odnosić się do poszczególnych państw. Zresztą dzisiaj kwestia polityki wschodniej będzie przedmiotem posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych o godz. 13.00, na którym rzeczy te będzie omawiała pani minister Pełczyńska-Nałęcz.

Może powiem tyle, że z naszego punktu widzenia kluczowe jest zawarcie umowy stowarzyszeniowej z Ukrainą, dlatego że jeżeli doszłoby do tego, do powstania strefy wolnego handlu, pogłębionej, Deep and Comprehencive Free Trade Areas, w dużym stopniu przesądziłoby to wybór polityczny Ukrainy, dlatego że podpisanie umowy stowarzyszeniowej o strefie wolnego handlu z Ukrainą wyklucza możliwość wstąpienia Ukrainy do unii celnej na Wschodzie, co proponuje Rosja. Muszę powiedzieć, że wiele działań ze strony władz ukraińskich wskazuje na to, że Ukraina jeszcze nie podjęła decyzji, to znaczy, nie wysłała jasnego sygnału, że interesuje ją wyłącznie umowa o strefie wolnego handlu z Unią, a nie unia celna. Muszę powiedzieć, że ze strony unijnej, oczywiście ze strony polskiej jest to oczywiste, jest duża wola, a nawet chęć przymknięcia oczu na wiele spraw po to tylko, żeby uruchomić proces podpisania i tymczasowego stosowania umowy, dlatego że w jakiś sposób przesądziłoby to już wybór geostrategiczny Ukrainy.

Jeżeli chodzi, panie pośle, o pytanie dotyczące dokładnych liczb na Politykę Sąsiedztwa, odpowiem na piśmie, dlatego że nawet nie mam przy sobie informacji ani eksperta, który brał udział w negocjowaniu Wieloletnich Ram Finansowych. Niezwłocznie udzielimy odpowiedzi na piśmie, wskazując na dokładne liczby.

Co do sformułowania równowagi, pełna zgoda co do tego, że państwa objęte Partnerstwem Wschodnim muszą być traktowane jako potencjalni przyszli członkowie Unii Europejskiej. Oczywiście kwestia perspektywy jest to inna rzecz. Kwestia liberalizacji wizowej także powinna to uwzględniać. Akurat w tym sformułowaniu chodziło nam o odniesienie do umowy w sprawie ruchu bezwizowego z okręgiem królewieckim, to znaczy, żeby tego typu umowy, przynajmniej jeżeli chodzi o Polskę, dotyczyły również Ukrainy w jak najszerszym zakresie, a także innym państw Unii, które graniczą z państwami Partnerstwa Wschodniego. Głównie chodzi tutaj jeszcze o Mołdawię. Natomiast rzeczywiście sformułowanie to odczytane w kontekście ogólnym, to znaczy, że w ogóle liberalizacja wizowa państw Partnerstwa ma się tylko zrównywać do liberalizacji w odniesieniu

do Rosji, wprowadzałoby w błąd. Odnosiło się ono do szczególnych warunków wynikających z umów o małym ruchu granicznym.

Co do trzeciego pytania pana posła, powiem, że dokument ten powstaje na podstawie wkładów z resortów. Akurat negocjowanie umowy o wolnym handlu z Japonią i z państwami azjatyckimi, Indiami, Malezją i Wietnamem, jest w zakresie kompetencji Ministra Gospodarki. Jest to wkład Ministra Gospodarki. Może dodam, że siłą rzeczy udział Polski jest ograniczony, dlatego że tego typu umowy zawsze negocjuje Komisja, a w ramach Rady nadzoruje je tzw. Komitet Polityki Handlowej, w którego skład oczywiście wchodzi przedstawiciel Polski. Zwrócimy się do Ministra Gospodarki, żeby dokładnie wskazał, jakie działania zostały podjęte przez przedstawiciela – ponieważ jest to jedyna możliwość wpływu –przez przedstawiciela Polski w Komitecie Polityki Handlowej, który nadzoruje negocjacje.

Jeżeli chodzi o pytanie pana posła Naimskiego dotyczące Europejskiego Funduszu na Rzecz Demokracji, to z tego, co mi wiadomo, z moich rozmów z panem ambasadorem Pomianowskim, wynika, że w tej chwili jest na etapie rekrutacji pracowników. Zakłada, że mniej więcej w lecie Fundusz powinien w pełni rozpocząć swoją działalność. W tej chwili trwają negocjacje finansowe, to znaczy przekonywanie poszczególnych państw członkowskich, ale nie tylko państw członkowskich, ponieważ wiemy, że np. Szwajcaria i Norwegia także zadeklarowały znaczące wpłaty, do tego, żeby umożliwić działanie Funduszu. W zależności od tego, jak duże będą środki pochodzące od donatorów, czyli od państw członkowskich i państw trzecich, to znaczy, oczywiście będzie to warunkowało skalę działalności Europejskiego Funduszu na Rzecz Demokracji. Jak mówię, w tej chwili jest etap rekrutacji. Fundusz powinien rozpocząć swoją działalność w lipcu. Sierpień raczej nie wchodzi w rachubę, być może wrzesień. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Posłowie, przynajmniej pani przewodnicząca Olechowska chciała jeszcze dopytać. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Alicja Olechowska (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, panie ministrze!

Wiadomo, że negocjacje w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych przypadały głównie na okres prezydencji cypryjskiej. Uczestniczyły w nim wszystkie kraje Unii Europejskiej. Jednym z tematów Wieloletnich Ram Finansowych była konsolidacja fiskalna oraz wzmocnienie nadzoru budżetowego gospodarek narodowych. Chciałabym zapytać, jaka pod tym względem była sytuacja samego Cypru oraz Polski, która, jak wiadomo, nie przepada za nadzorem budżetu narodowego. Był czas, kiedy Polska opowiadała się za odstąpieniem od nadzoru budżetu narodowego.

Chciałabym także zapytać o sprawy dotyczące produkcji żywności, ponieważ prezydencja cypryjska również postawiła sobie za cel wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego. Jak wiadomo, w poprzednich programach dotyczących prezydencji tria były sprawy dotyczące szczególnie Polski, która miała być krajem wiodącym w zabezpieczeniu bezpieczeństwa żywnościowego. Czy w jakiś sposób postąpiono o krok dalej w sprawach bezpieczeństwa żywnościowego, w których Polska miała odegrać szczególną rolę? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, pani poseł. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Szpunar:

Dziękuję. Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie, pojęcie nadzoru nad budżetami jest pojęciem bardzo ogólnym. Obejmuje ono, mieści w sobie, wiele różnego typu instrumentów wynikających z najróżniejszych inicjatyw, począwszy od Paktu Stabilności i Wzrostu, poprzez pakt fiskalny będący ramami prawnymi Unii Europejskiej. Może skupię się na jednej rzeczy. To znaczy, nikt nie proponuje czegoś takiego – w debacie publicznej często się to pojawia – żeby ktoś za kogoś uchwalał budżet. Najlepszy jest przykład Cypru. Postanowiono, wszyscy przywódcy postanowili dokonać takiego a nie innego opodatkowania

depozytów, a parlament cypryjski nie zgodził się z tym. Niezależnie od tego, jakie inicjatywy podejmie Unia, ostatnie słowo zawsze będzie należało do parlamentu państwa członkowskiego. Chodzi tylko o element koordynacji oraz element wskazywania państwom członkowskim podejmowania koniecznych reform. Muszę powiedzieć, używając kolokwialnego języka, że jest to taka marchewka bez kija. To znaczy, nie ma możliwości, żeby tego typu zobowiązania egzekwować w skuteczny sposób.

Natomiast co do polityki żywnościowej, nie odnotowaliśmy żadnych inicjatyw cypryjskich w tym zakresie. Sprawdzę, jak to wyglądało w trakcie poprzednich prezydencji i udzielę odpowiedzi na piśmie, jeżeli znajdziemy coś w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Rozumiem, że zakończyliśmy dyskusję.

Chciałabym teraz przystąpić do uzgodnienia projektu uchwały. Chciałabym zaproponować uchwałę o następującej treści: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje informację Rady Ministrów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec – grudzień 2012 roku w okresie prezydencji cypryjskiej, przygotowaną w związku z realizacją art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej".

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia uchwały w takim kształcie? Nie widzę. W związku z tym stwierdzam, że Komisja przyjęła zaproponowany projekt uchwały.

Musimy jeszcze wybrać posła sprawozdawcę. Chciałabym zaproponować wiceprzewodniczącego Komisji, pana Andrzeja Gałażewskiego. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. W związku z tym zamykam ten punkt.

Pan minister chciał jeszcze zabrać głos. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Szpunar:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo!

W związku z tym, że jest to moje przedostatnie posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej – wezmę jeszcze udział w dzisiejszym posiedzeniu o godz. 17.00, ale to razem z innymi ministrami – będąc jedynym przedstawicielem rządu, ponieważ moja misja w Ministerstwie Spraw Zagranicznych po czterech i pół roku, wcześniej jeszcze w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej, dobiega końca, chciałbym wszystkim państwu podziękować za współpracę, za rzetelność, za ciekawe dyskusje, posłom koalicji, posłom opozycji, przeprosić, jeżeli czasami poniosły mnie nerwy – chociaż zawsze starałem się trzymać je na wodzy – jeżeli czegoś nie wiedziałem. Na stanowisku zastąpi mnie pan profesor Artur Nowak-Far, który występował już wczoraj, ale na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych. Nie wiem, kiedy jest przewidziany jego debiut. Będzie nadzorował te same departamenty w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, które ja nadzorowałem, czyli trzy departamenty prawne. Będzie zajmował się także sprawami Unii Europejskiej. Jestem przekonany, że jest to osoba niezwykle kompetentna oraz, że współpraca z Wysoką Komisją będzie układa się w sposób odpowiedni. Jeszcze raz państwu dziękuję. Mam nadzieję, że jeszcze będziemy mieli okazję spotykać się już na innych forach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Również bardzo dziękuję, panie ministrze, za współpracę. Myślę, że możemy powiedzieć, że żałujemy, ale liczymy na to, że dobra współpraca będzie kontynuowana przez pana następcę. Życzymy powodzenia. Dziękuję bardzo.

Czy w sprawach bieżących są jakieś wnioski? Nie widzę.

W związku z tym zamykam posiedzenie Komisji.

Za piętnaście, za siedemnaście minut zaczniemy drugie posiedzenie. Dziękuję bardzo.